

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6886
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 724
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/7/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΕ

Προς

1. Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
2. Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
3. Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών
4. Τον Υπουργό Ανάπτυξης
5. Τον Υπουργό Εσωτερικών
6. Την Υπουργό Πολιτισμού.

ΘΕΜΑ: «Πολλαπλά τα ερωτήματα για το έργο εγκατάστασης και λειτουργίας τελεφερίκ στο Κάστρο της Μονεμβασιάς – Απαιτούνται άμεσες απαντήσεις».

Το έργο του τελεφερίκ στο Κάστρο της Μονεμβασιάς έχει προκαλέσει πληθώρα αντιδράσεων στην τοπική κοινωνία, σε κατοίκους και επισκέπτες της Καστροπολιτείας και σε φορείς όπως ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, η MONUMENTA, το ICOMOS και η Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού. Η Καστροπολιτεία της Μονεμβασιάς τελεί υπό καθεστώς πολλαπλής προστασίας (πολιτιστικά και περιβαλλοντικά). Εξαιτίας της υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου το Κάστρο συμπεριελήφθη στα 7 πιο απειλούμενα μνημεία για το έτος 2025 στον κατάλογο που δημοσιοποιείται ετησίως στο πλαίσιο προγράμματος που υλοποιείται με τη συνεργασία της EUROPA NOSTRA και του Ινστιτούτου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Η αναδρομή σε ημερομηνίες – ορόσημα για την εξέλιξη του έργου καθώς και οι διαπιστωμένες ελλείψεις και η ασάφεια όσον αφορά τις αδειοδοτικές διαδικασίες, οι εργασίες που εκτελούνται από την ανάδοχο κοινοπραξία, η διακοπή εργασιών και οι διαπιστωμένοι κίνδυνοι από την υλοποίησή του δημιουργούν σοβαρές ανησυχίες και πολλαπλά ερωτήματα που αφορούν όχι μόνο την τύχη των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης αλλά τη δυνατότητα εντέλει ολοκλήρωσης του έργου και τη θέση του τελεφερίκ σε λειτουργία με την απαιτούμενη ασφάλεια.

Ειδικότερα:

Ι. Στις **22 Απριλίου 2021** ο Δήμος Μονεμβασίας υπέβαλε προς το Υπουργείο Πολιτισμού αίτημα για την έγκριση χωροθέτησης «αναβατορίου» στην Άνω Πόλη της Μονεμβασίας (αρ. πρωτ. 5008/22-4-2021).

Στις **23 Σεπτεμβρίου 2021**, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ) η Υπουργός Πολιτισμού ενέκρινε τη χωροθέτηση, όπως είχε προταθεί από τον Δήμο (θέσεις Β – Δ) με το κριτήριο της «ηπιότερης παρέμβασης».

Στις **15 Οκτωβρίου 2021** ο Δήμος Μονεμβασίας υπέβαλε αίτημα για την έγκριση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο – ΠΕΤ 2110638927).

Στις **3 Δεκεμβρίου 2021**, το αίτημα για έγκριση της ΜΠΕ απορρίφθηκε από την αρμόδια Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου λόγω αδυναμίας ολοκλήρωσης του τυπικού ελέγχου πληρότητας καθώς διαπιστώθηκαν ουσιώδεις ελλείψεις (υπ' αρ. πρωτ. 188023/3-12-2021 έγγραφο).

Στις **22 Φεβρουαρίου 2022** ο Δήμος Μονεμβασίας υπέβαλε εκ νέου αίτημα για την έγκριση της ΜΠΕ.

Στις **11 Απριλίου 2022** το αίτημα **απορρίφθηκε ομοίως** λόγω αδυναμίας ολοκλήρωσης του τυπικού ελέγχου πληρότητας καθώς διαπιστώθηκαν ουσιώδεις ελλείψεις (υπ' αρ. πρωτ. 28860/11-4-2022 έγγραφο).

Στις **20 Ιουλίου 2022**, κατά την (υπ' αρ. 31) συνεδρίαση του ΚΑΣ προέκυψε αδυναμία υλοποίησης του έργου με την ήδη εγκριθείσα από το ΥΠΠΟ χωροθέτηση καθόσον από τη βραχομηχανική προμελέτη «... εντοπίστηκαν επισφαλή τμήματα των πρανών για τα οποία θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την ασφάλεια των εργαζομένων και των επισκεπτών... Στην περιοχή εκκίνησης του αναβατορίου εντοπίζεται σοβαρός κίνδυνος από πτώσεις βραχωδών μαζών και λιθοπλίνθων... Για την εξασφάλιση του έργου προτείνεται η λήψη παραθετικών μέτρων προστασίας: κατασκευή φράκτη προστασίας, πλέγματα κλπ σε θέση και διάταξη που θα διαστασιολογηθούν σε φάση οριστικής βραχομηχανικής μελέτης...» (Πρακτικά ΚΑΣ). Στην ίδια συνεδρίαση η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας αναφέρει ότι για το θέμα της ανάγκης στερέωσης των βραχωδών πρανών έχει ήδη ενημερώσει το ΥΠΠΟ με έγγραφό της από το 2020.

Στις **4 Αυγούστου 2022** η Υπουργός Πολιτισμού ενέκρινε την **τροποποίηση της χωροθέτησης** του έργου λόγω μη εφικτότητας υλοποίησής του στην αρχικώς εγκεκριμένη θέση και ενέκρινε την προμελέτη εγκατάστασης κατασκευής, υπό όρους, μεταξύ των οποίων την εκπόνηση πλήρους αρχιτεκτονικής και στατικής μελέτης, και γεωτεχνικής μελέτης στερέωσης του βραχώδους πρανού (υπ' αρ. 380223/4-8-2022 απόφαση).

Στις **19 Δεκεμβρίου 2022** εντάχθηκε για χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το έργο «SUB 1.2.2 Προμήθεια και Εγκατάσταση Αναβατορίου ατόμων για το Κάστρο της Μονεμβασίας και συνοδά έργα» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5198124), με συνολικό προϋπολογισμό 6.800.360 ευρώ (υπ' αρ. πρωτ. 185395 ΕΞ/1912/2022 απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών).

Στις **18 Μαρτίου 2023** υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, ως «Φορέα Χρηματοδότησης» και «Φορέα Εποπτείας», της Περιφέρειας Πελοποννήσου, του Δήμου Μονεμβασίας, ως «Κυρίου του έργου» και «Φορέα Υλοποίησης» και του Αναπτυξιακού Οργανισμού «ΠΑΡΝΩΝΑΣ Α.Ε.», προγραμματική Σύμβαση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010.

Στις **5 Σεπτεμβρίου 2023** το ΥΠΠΟ ανακοινώνει ότι προχωρεί στη διαμόρφωση και εφαρμογή Στρατηγικού Σχεδίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση του μνημειακού συνόλου της

Καστροπολιτείας της Μονεμβασιάς σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και με ορίζοντα ολοκλήρωσης τον Ιούνιο του 2024 (Δελτίο Τύπου ΥΠΠΟ 5/9/2023).

Στις **23 Οκτωβρίου 2023** ο Δήμος Μονεμβασιάς προκήρυξε διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου, ο οποίος ακυρώθηκε από την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (απόφαση με αρ. 100/2024), κατόπιν προδικαστικής προσφυγής ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα.

Στις **28 Δεκεμβρίου 2023** ο Δήμος Μονεμβασιάς υπέβαλε εκ νέου αίτημα για την έγκριση ΜΠΕ.

Στις **8 Ιανουαρίου 2024** το ως άνω αίτημα **απορρίφθηκε** ομοίως λόγω αδυναμίας ολοκλήρωσης του τυπικού ελέγχου πληρότητας καθώς διαπιστώθηκαν ουσιώδεις ελλείψεις (υπ' αρ. πρωτ. 1931/8-1-2024 έγγραφο Αποκεντρωμένης).

Στις **19 Φεβρουαρίου 2024** ο Δήμος Μονεμβασιάς υπέβαλε προς έγκριση νέα ΜΠΕ (ΗΠΜ/νέο ΠΕΤ: 2402006528),

Στις 5 Ιουνίου 2024 **εκδόθηκε** η υπ' αρ. πρωτ. **44351/5-6-2024** Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Στις **29 Φεβρουαρίου 2024** ο Δήμος Μονεμβασιάς προκήρυξε εκ νέου το έργο (με το σύστημα μελέτη – κατασκευή).

Στις **28 Μαΐου 2024** και κατόπιν ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας το έργο κατακυρώθηκε στην κοινοπραξία «MONTE NOULIKAS – KONTOS CONCREATE A.T.E».

Στις **23 Ιουλίου 2024** συνήφθη η σχετική σύμβαση, με την οποία ορίστηκε ως «**Επόπτης**» για την παρακολούθηση της εκτέλεσης και της διοίκησης της Σύμβασης ο Αναπτυξιακός Οργανισμός «ΠΑΡΝΩΝΑΣ Α.Ε.».

Στις **17 Δεκεμβρίου 2024** η Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Μονεμβασιάς ενέκρινε κατά πλειοψηφία το υπ' αρ. πρωτ. 5189/6-12-2024 πρακτικό παραλαβής του εξοπλισμού (τελεφερίκ) κατόπιν μακροσκοπικού ελέγχου στις εγκαταστάσεις της κατασκευάστριας εταιρείας στην Ελβετία. Ο εξοπλισμός παραμένει στις εγκαταστάσεις της κατασκευάστριας εταιρείας έως τη μεταφορά και τοποθέτησή του στον χώρο εγκατάστασης.

Στις **20 Μαΐου 2026**, ο Δήμος Μονεμβασιάς - Φορέας Υλοποίησης υπέβαλε αίτημα τροποποίησης της απόφασης ένταξης του έργου στο ΤΑΑ (αρ. πρωτ. 10294/20-5-2026).

Στις **9 Ιουνίου 2026** ο Αν. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τροποποίησε την απόφαση ένταξης: **α) παρατάθηκε** η ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου έως τις 30/6/2026 (αρχική ημερομηνία ολοκλήρωσης: 31/12/2025), **β) μειώθηκε** το οικονομικό αντικείμενο με μείωση του συνολικού προϋπολογισμού του από 6.800.360,00 € σε 6.470.062,46 €, **γ) μειώθηκε** το φυσικό αντικείμενο του υποέργου 2 (Διαμόρφωση δικτύου διαδρομών και περιήγησης στην Άνω Πόλη) και **δ) αφαιρέθηκε** το ενδιαμέσο βήμα παρακολούθησης RRF_289_1 από τον πίνακα Οροσήμενων της Απόφασης Ένταξης (υπ' αρ. πρωτ. 91267 ΕΞ 2026 Απόφαση).

Στις **10 Ιουνίου 2026** η Υπουργός Πολιτισμού ενέκρινε την ανάληψη πολυετούς υποχρέωσης συνολικού ποσού 1 εκ ευρώ για τα έτη 2026 και 2027 σε βάρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού για την κάλυψη δαπάνης για το έργο «Επιχορήγηση Δήμου Μονεμβασιάς για την προμήθεια και εγκατάσταση αναβατορίου ατόμων για το Κάστρο της Μονεμβασιάς» (απόφαση με αρ. πρωτ. 256630/10-6-2026 ΥΠΠΟ).

Στις **19 Ιουνίου 2026**, η ανάδοχος κοινοπραξία υπέβαλε προς τον Δήμο Μονεμβασιάς Ειδική Δήλωση Διακοπής Εργασιών.

Στις **29 Ιουνίου 2026**, μία μόλις ημέρα πριν την εκπνοή της προθεσμίας υλοποίησης του έργου, η Δημοτικής Επιτροπή αποφάσισε κατά πλειοψηφία την έγκριση του πρακτικού της Επιτροπής Παρακολούθησης της σύμβασης για την παράταση της σύμβασης κατά έναν μήνα, ήτοι έως 31/7/2026 και αποδέχθηκε την Ειδική Δήλωση Διακοπής Εργασιών, με την αιτιολογία ότι «δεν είναι δυνατή κατά την παρούσα φάση η ομαλή συνέχιση της εκτέλεσης της σύμβασης καθώς εκκρεμεί η χορήγηση των απαιτούμενων οδηγιών και εγκρίσεων από την ΕΦΑΛΑΚ αναφορικά με τα **αρχαιολογικά ευρήματα** που αποκαλύφθηκαν κατά τις εκσκαφικές εργασίες. Παράλληλα, για την ολοκλήρωση των εκσκαφών απαιτείται **η χρήση εκσκαπτικών μέσων μεγαλύτερης ισχύος**, γεγονός που, ενόψει της **επικινδυνότητας του πρανούς** και των απαιτούμενων μέτρων ασφάλειας, προϋποθέτει την προηγούμενη ολοκλήρωση των εργασιών βραχοπροστασίας και αποκατάστασης της ευστάθειας του πρανούς» (απόφαση υπ' αρ. 85/2026 Δημοτικής Επιτροπής).

Στις **6 Ιουλίου 2026** η Δ/ση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του ΥΠΠΟ ενέκρινε τη διατήρηση οικοδομικών καταλοίπων που ανήκουν σε θολωτή δεξαμενή (κινστέρινα) βυζαντινών χρόνων και δεξαμενή της ίδιας περιόδου και εντάσσονται στο οργανωμένο σύστημα συλλογής και διαχείρισης των ομβρίων υδάτων της Καστροπολιτείας, τη μη διατήρηση τμημάτων μόνο άλλων οικοδομικών καταλοίπων που εμπίπτουν στην περιοχή θεμελίωσης του σταθμού αναχώρησης του τελεφερίκ και σε περιοχή πλησίον του σταθμού, υπό τον όρο διόρθωσης των σχεδίων και εκπόνησης νέας τεχνικής έκθεσης από τον ανάδοχο, και της έγκρισής τους από την ΕΦΑ Λακωνίας.

II. Είδος έργου: Στην Απόφαση Ένταξης του Αν. Υπουργού Οικονομικών το έργο χαρακτηρίζεται ρητά ως «**βασική μεταφορική υποδομή**» ενώ βάσει της εκδοθείσας ΑΕΠΟ το έργο κατατάσσεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4014/2011, στην «Ομάδα 1^η: **Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών**» και την υποκατηγορία «Κρεμαστοί ή σχοινιοκίνητοι σιδηρόδρομοι (τελεφερίκ) και παρεμφερή μέσα για τη μεταφορά αποκλειστικά ή κυρίως επιβατών» και στην κατηγορία **A2** - έργα που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

III. Φορείς υλοποίησης: Στο Τεχνικό Δελτίο Έργου (ΤΔΕ), που προσαρτάται στην Απόφαση Ένταξης στο ΤΑΑ, ως Φορέας Υλοποίησης και Κύριος του Έργου ορίζεται ο Δήμος Μονεμβασίας και ως «Εταίροι» ορίζονται η Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας. Φορέας Χρηματοδότησης και Υπουργείο Ευθύνης ορίζεται το Υπουργείο Πολιτισμού.

Στο άρθρο 4 της Προγραμματικής Σύμβασης, ορίζεται ότι το ΥΠΠΟ, ως Φορέας Χρηματοδότησης και Εποπτείας, αναλαμβάνει να χρηματοδοτήσει το έργο δια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και την παρακολούθηση με συνεχή εποπτεία της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του έργου σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία και αποκατάσταση των μνημείων (ν. 4858/2021) δια της ΕΦΑ Λακωνίας. Επίσης, ορίζεται ότι ο Δήμος Μονεμβασίας, ως Κύριος του Έργου και Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει να ασκεί όλα τα καθήκοντα της Προϊσταμένης Αρχής ενώ ο Αναπτυξιακός Οργανισμός «ΠΑΡΝΩΝΑΣ Α.Ε» αναλαμβάνει καθήκοντα Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Στο Παράρτημα της Προγραμματικής Σύμβαση (Τμήμα ΣΤ: «Προγραμματισμός Υλοποίησης Έργου – Ωριμότητα Έργου») προβλέπονται ρητά τα εξής: α) Για τη σύμβαση «Προμήθεια και

Εγκατάσταση αναβατορίου ατόμων για το Κάστρο της Μονεμβασιάς», ως φορέας υλοποίησης ορίζεται ο **Δήμος Μονεμβασιάς**, β) Για τη σύμβαση «Διαμόρφωση δικτύου περιήγησης στην Άνω Πόλη Μονεμβασιάς», ως φορέας υλοποίησης ορίζεται η **Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας** (ΕΦΑΛΑΚ) μέσω αυτεπιστασίας και γ) Για σύμβαση «Αποκατάσταση της ανωδομής του τμήματος τείχους της Άνω Πόλης της Μονεμβασιάς στη θέση άφιξης του αναβατορίου» ως φορέας υλοποίησης ορίζεται η **Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων**.

IV. Οικοδομική άδεια: Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (ν. 4495/2017, ν. 4030/2011, ΝΟΚ) για κατασκευές και εργασίες σε μνημεία χαρακτηρισμένα από το Υπουργείο Πολιτισμού απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας (όπως εξάλλου περιγράφεται και στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 40 του Αρχαιολογικού Νόμου (ν. 4858/2021) ως εργασίες σε ακίνητα μνημεία νοούνται ιδίως η συντήρηση, στερέωση, αποκατάσταση, αναστήλωση, κατάχωση, τοποθέτηση προστατευτικών στεγών, η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και οι εργασίες που αποβλέπουν σε χρήση ή φιλοξενία χρήσεων που αποσκοπούν στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς τους. Για τις εργασίες αυτές δεν απαιτείται οικοδομική άδεια υπό την προϋπόθεση ότι αυτές **«εκτελούνται από την Υπηρεσία»** (Ως «Υπηρεσία» σύμφωνα με το άρθρο 2 του ίδιου νόμου νοείται η αρμόδια Κεντρική ή Περιφερειακή Υπηρεσία του ΥΠΠΟ).

Σχετικά με τον καθορισμό των οργάνων για έργα **εκτελούμενα από το Υπουργείο Πολιτισμού**, το άρθρο 2 του π.δ 263/1987 ορίζει ρητά ως «Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία» τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ και ως επιβλέποντες τεχνικούς υπαλλήλους του ΥΠΠΟ που έχουν τα εκεί καθοριζόμενα προσόντα ενώ για περιφερειακές υπηρεσίες που δεν διαθέτουν τεχνική – αναστηλωτική μονάδα ορίζεται ότι η εκτέλεση γίνεται μόνο με αυτεπιστασία απολογιστικά με τακτικό ή έκτακτο προσωπικό.

Παράλληλα, στο εγκεκριμένο τεύχος προμελέτης του έργου ορίζεται ότι **«η έγκριση επέμβασης και η έκδοση της οικοδομικής άδειας αποτελούν το δεύτερο ορόσημο**, ενώ στον Πίνακα Δράσεων η Άδεια Επέμβασης, που περιγράφεται ως «έκδοση οικοδομικών κλπ αδειών» αντιστοιχεί σε αξία 8% επί του συμβατικού τιμήματος.

Για το θέμα της οικοδομικής άδειας έχουν υποβληθεί σχετικές καταγγελίες στο Αστυνομικό Τμήμα Μονεμβασιάς και την Εισαγγελία Πρωτοδικών Σπάρτης ενώ με πρόσφατο έγγραφό του προς τους εμπλεκόμενους φορείς, για το ίδιο ζήτημα θέτει ερωτήματα και ο Συνήγορος του Πολίτη, που έχει επιληφθεί αρμοδίως.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα η υλοποίηση του έργου και ειδικά του υποέργου 1 (Προμήθεια και εγκατάσταση εναέριου αναβατορίου ατόμων) και πότε θα ολοκληρωθεί; Σε ποιο ποσοστό ολοκλήρωσης βρίσκεται το φυσικό αντικείμενο, ποια παραδοτέα έχουν παραληφθεί και τι πληρωμές έχουν γίνει μέχρι τώρα;
2. Θα ολοκληρωθεί το έργο εμπρόθεσμα όσον αφορά τις προθεσμίες του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Θα είναι λειτουργικό εντός των προβλεπόμενων

- προθεσμιών; Ποιες είναι οι προθεσμίες για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια πόρων από το ΤΑΑ;
3. Πρόκειται να απενταχθεί το έργο από το ΤΑΑ ενόψει σύντομης λήξης των σχετικών προθεσμιών και αν ναι, υπάρχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση για τη συνέχισή του και από ποια χρηματοδοτική πηγή;
  4. Πώς έχει διαμορφωθεί το ορόσημο του ΤΑΑ στο οποίο υπάγεται το συγκεκριμένο έργο, ποια τροποποίηση έχει επέλθει σε αυτό σύμφωνα με το τελευταίο αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο, πώς αιτιολογείται η εν λόγω τροποποίηση και πώς ακριβώς τεκμηριώνεται η επίτευξη του οροσήμου;
  5. Σε ποιο στάδιο υλοποίησης βρίσκεται σήμερα το συγκεκριμένο ορόσημο; Ποια συγκεκριμένα έργα/δράσεις έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο επίτευξής του και πόσα και ποια έργα υπολείπονται;
  6. Για ποιους λόγους τροποποιήθηκε η απόφαση ένταξης του έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Για ποιον λόγο μειώθηκε το οικονομικό αντικείμενο και σε τι τμήμα του φυσικού αντικείμενου αντιστοιχεί η μείωση; Για ποιον λόγο αφαιρέθηκε το ενδιάμεσο βήμα παρακολούθησης από τον Πίνακα Οροσήμων;
  7. Πώς τεκμηριώνεται η ωριμότητα του έργου προκειμένου να ενταχθεί για χρηματοδότηση στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεσμεύοντας μέχρι σήμερα τους αντίστοιχους πόρους, λαμβάνοντας υπόψη ότι α) από τις 15/10/21 έως και τις 8/1/2024 απορριπτόταν διαδοχικά το αίτημα για έγκριση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (το έργο εντάχθηκε στο ΤΑΑ στις 19/12/2022) β) το έργο εκτελείται εντός αρχαιολογικού χώρου, η ύπαρξη αρχαιολογικών ευρημάτων, που οδηγούν σε διακοπή εργασιών, είναι σχεδόν βέβαιη και δεν έχουν προηγηθεί ανασκαφικές δοκιμαστικές τομές, γ) ήδη από το στάδιο των προμελετών και προκαταρκτικής βραχομηχανικής μελέτης αλλά και από έγγραφο της ΕΦΑ Λακωνίας το έτος 2020 προς το ΥΠΠΟ έχουν προκύψει αποδεδειγμένα σοβαρά ζητήματα σαθρότητας και αστάθειας των βραχωδών πρανών στην περιοχή υλοποίησης του έργου, τα οποία παραμένουν ακόμα και μετά την αλλαγή της χωροθέτησης (αφού στην αρχική χωροθέτηση προέκυψε μη εφικτότητα υλοποίησης του έργου);
  8. Πώς εξηγείται η αρχική έγκριση χωροθέτησης ενώ ο σταθμός άφιξης στην Άνω Πόλη τοποθετείτο σε σημείο σχεδόν πάνω στο τείχος, το οποίο κινδύνευε άμεσα με κατάρρευση;
  9. Πότε ακριβώς προέκυψε η ανάγκη για χρήση εκσκαφικών μέσων μεγαλύτερης ισχύος, που η απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής αναφέρει ως «αντικειμενική αδυναμία» που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου, προκειμένου να αποδεχθεί την Ειδική Δήλωση Διακοπής Εργασιών;
  10. Έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια για τις εργασίες και κατασκευές στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου; Έχει αιτηθεί ο ανάδοχος ως όφειλε και από τις συμβατικές του υποχρεώσεις την έκδοση οικοδομικής άδειας και ποια η απάντηση της αρμόδιας ΥΔΟΜ;
  11. Πώς τεκμηριώνεται ο ισχυρισμός της Υπουργού Πολιτισμού ότι για την υλοποίηση του έργου της προμήθειας και εγκατάστασης του τηλεφερίκ στο Κάστρο της

Μονεμβασίας δεν απαιτείται οικοδομική άδεια κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 40 του Αρχαιολογικού Νόμου λαμβάνοντας υπόψη ότι: α) το έργο χαρακτηρίζεται ρητά ως «βασική μεταφορική υποδομή» στην απόφαση ένταξης του Αν. Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, β) κατατάσσεται στην Ομάδα 1^η « Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών» και την υποκατηγορία «Κρεμαστοί ή σχοινιοκίνητοι σιδηρόδρομοι (τελεφερίκ) και παρεμφερή μέσα για τη μεταφορά αποκλειστικά ή κυρίως επιβατών» του ν. 4014/2011 σύμφωνα με την εκδοθείσα ΑΕΠΟ και συνεπώς ουδεμία σχέση έχει με τις εργασίες που περιγράφονται στο άρθρο 40 του ν. 4858/2021, γ) οι εργασίες του υποέργου 1 δεν εκτελούνται από Κεντρική ή Περιφερειακή Υπηρεσία του ΥΠΠΟ αφού ως κύριος του έργου και φορέας υλοποίησης ορίζεται ο Δήμος Μονεμβασίας ενώ καθήκοντα Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας Υπηρεσίας έχει αναλάβει ο Αναπτυξιακός Οργανισμός ΠΑΡΝΩΝΑΣ Α.Ε;

12. Τηρούνται τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ. 263/1987 για την επίβλεψη έργων που εκτελούνται από το ΥΠΠΟ, το οποίο έχει ληφθεί ρητά υπόψη στην Προγραμματική Σύμβαση; Ποια υπηρεσία του ΥΠΠΟ έχει οριστεί ως Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία για το υποέργο 1 που αφορά την εγκατάσταση του τελεφερίκ και με ποιο τεχνικό προσωπικό;
13. Από ποιες διατάξεις νόμου προβλέπεται αρμοδιότητα του Υπουργείου Πολιτισμού να εκτελεί έργα που αφορούν βασικές μεταφορικές υποδομές και έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών (ΑΕΠΟ - Ομάδα 1^η περιβαλλοντικής αδειοδότησης) και ειδικότερα έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα;
14. Ποιο το αδειοδοτικό καθεστώς για την εγκατάσταση και λειτουργία του τελεφερίκ στο Κάστρο της Μονεμβασίας και ποια είναι η αρμόδια Αρχή για την υποβολή της ανάλυσης ασφάλειας και της έκθεσης ασφάλειας και για την έγκριση της εγκατάστασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 8 και 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/424; Έχουν υποβληθεί τα απαιτούμενα δικαιολογητικά; Ποιες εγκρίσεις έχουν χορηγηθεί;
15. Από ποιον κλήθηκε ο Καθηγητής Ευθ. Λέκκας να επισκεφθεί το εργοτάξιο του έργου τον Μάρτιο 2026 και για ποιον λόγο; Έχει συνταχθεί σχετική τεχνική έκθεση και αν ναι τι προβλέπεται σε αυτή;
16. Για ποιους λόγους προχώρησε η Υπουργός Πολιτισμού στην έγκριση της ανάληψης πολυετούς υποχρέωσης ποσού 1 εκ ευρώ για τα έτη 2026 – 2027 σε βάρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του ΥΠΠΟ και σε τι αφορά η συγκεκριμένη δαπάνη;
17. Πώς εξηγείται το γεγονός ότι η υλοποίηση του έργου του τελεφερίκ προηγήθηκε της εκπόνησης Στρατηγικού Σχεδίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση του μνημειακού συνόλου της Καστροπολιτείας σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο ενώ πρόκειται για έργο με τόσο σημαντικό αποτύπωμα στο περιβάλλον και τη φυσιογνωμία της Καστροπολιτείας; Έχει ολοκληρωθεί το εν λόγω Στρατηγικό Σχέδιο και αν ναι, τι προβλέπει για την εγκατάσταση του τελεφερίκ;

18. Είχαν οριστικοποιηθεί και εγκριθεί οι μελέτες για την υλοποίηση του έργου όταν ο Δήμος Μονεμβασίας παρέλαβε στην Ελβετία τον εξοπλισμό (τελεφερίκ);
19. Τι έλεγχοι έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του ΤΑΑ και ποια τα αποτελέσματα αυτών; Πώς εξασφαλίζεται η νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών του έργου στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια;
20. Πώς τεκμηριώνεται η επιλογή του συστήματος μελέτη – κατασκευή για το συγκεκριμένο πολύ δύσκολο τεχνικά έργο για το οποίο δεν υπάρχει αντίστοιχη εμπειρία με δεδομένα τα προϋπάρχοντα διαπιστωμένα προβλήματα στα βραχώδη πρηνή του Κάστρου Μονεμβασίας και ενώ έχουν ήδη υλοποιηθεί έργα στερέωσης σε τμήματα αυτών;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί να καταθέσουν τα εξής έγγραφα:

1. Τα πλήρη Πρακτικά της υπ' αρ. 27/30-6-2026 Συνεδρίασης του ΚΑΣ.
2. Αντίγραφο του Στρατηγικού Σχεδίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση του μνημειακού συνόλου της Καστροπολιτείας σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
3. Αντίγραφο της Βραχομηχανικής Προμελέτης και της Βραχομηχανικής Μελέτης.
4. Αντίγραφο της Τεχνικής Έκθεσης ή οποιασδήποτε Έκθεσης/Γνώμης του Καθηγητή Ευθ. Λέκκα μετά την αυτοψία στην περιοχή υλοποίησης του έργου ή οποιασδήποτε εν γένει τεχνικής έκθεσης από οποιονδήποτε έχει συνταχθεί που αφορά ζητήματα σταθερότητας/σαθρότητας των βράχων, των πρηνών και εν γένει του εδάφους στην περιοχή υλοποίησης του έργου.
5. Αντίγραφο της οικοδομικής άδειας, του αιτήματος του αναδόχου για έκδοση αυτής και κάθε απαντητικού επ' αυτού εγγράφου των αρμοδίων αρχών.

Ο ερωτών βουλευτής

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)